

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พิธีราชาภิเษกเป็นพิธีสำคัญพิธีหนึ่งของทุกประเทศที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ด้วยเหตุที่ว่า พิธีนี้เป็นพิธีเฉลิมพระเกียรติยศอย่างเป็นทางการว่า องค์พระประมุขพระองค์ใหม่ทรงได้รับแต่งตั้งเป็นพระราชาธิบดีหรือพระเจ้าแผ่นดินของประเทศนั้นแล้วโดยสมบูรณ์ พิธีราชาภิเษกในคติไทยเป็นพิธีที่ประกอบด้วยพิธีกรรมทางศาสนาพรหมณ์ผสมกับพิธีกรรมทางศาสนาพุทธ และพิธีราชาภิเษกในคติอินเดียก็มีปรากฏเป็นหลักฐานมาตั้งแต่สมัยพระเวทแล้ว จึงทำให้สันนิษฐานว่า ไทยอาจจะรับประเพณีพิธีราชาภิเษกจากอินเดียมาใช้ทั้งหมด ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีการศึกษาวิเคราะห์ที่มาและรายละเอียดของพิธีราชาภิเษกในคติอินเดียและไทย เพื่อให้ทราบถึงส่วนที่คล้ายคลึงกันและส่วนที่แตกต่างกัน อันจะนำไปสู่ข้อสรุปว่าไทยรับประเพณีพิธีราชาภิเษกจากอินเดียมาใช้ทั้งหมดหรือไม่

วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์เรื่องพิธีราชาภิเษกในคติอินเดียและไทย เพื่อให้รู้ความเป็นมา ความสำคัญ รายละเอียดของพิธี ส่วนที่คล้ายคลึงกันและส่วนที่แตกต่างกันของพิธีราชาภิเษกในคติอินเดียและไทย เพื่อให้ได้ข้อสรุปว่าไทยรับประเพณีพิธีราชาภิเษกจากอินเดียมาใช้ทั้งหมดหรือไม่

ขอบเขตของการวิจัยแบ่งออกเป็นสองส่วนด้วยกันคือ ส่วนที่หนึ่ง เป็นการเสนอข้อมูลที่เป็นความรู้ในเรื่องที่มา ความสำคัญ และรายละเอียดของพิธีราชาภิเษกในคติอินเดียและไทย

ส่วนที่สอง เป็นการ ศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ในส่วนที่คล้ายคลึงกัน และส่วนที่แตกต่างกันของพิธีราชาภิเษกในคติอินเดียและไทย

ขอบเขตของการวิจัยในสองส่วนนี้จะศึกษาจากหลักฐานชั้นต้น คือศึกษา พิธีราชาภิเษกในคติอินเดียจากคัมภีร์อถรรพเวท คัมภีร์ไอตเรยพราหมณะ และ คัมภีร์ศตปถพราหมณะ ฉบับภาษาสันสกฤต และศึกษาพิธีราชาภิเษกในคติไทยจากศิลาจารึก พงศาวดาร จกหมายเหตุ และราชกิจจานุเบกษา สมัยสุโขทัย สมัยกรุงศรีอยุธยา สมัยกรุงธนบุรี และสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รวมทั้งจากหลักฐานชั้นรองซึ่งได้แก่หนังสือประเภทประวัติศาสตร์วรรณคดีสันสกฤต เอกสาร และบทความทางประวัติศาสตร์และสังคม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

วิธีที่จะดำเนินการวิจัยโดยย่อ

ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยตามข้อมูลจากหลักฐานชั้นต้นและชั้นรองดังที่ได้กล่าวมาแล้ว และจะเริ่มต้นการวิจัยด้วยการแปลข้อมูลที่เป็นภาษาสันสกฤตเป็นภาษาไทยด้วยการแปลโดยความ ไม่ได้แปลโดยพยัญชนะ ข้อมูลที่ได้จากหลักฐาน 2 ประเภทนี้จะแยกแยะและจัดระเบียบตามหัวข้อต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ การเปรียบเทียบและการวิเคราะห์จะกระทำเมื่อเสนอข้อมูลทั้งหลายเสร็จสิ้นแล้วเป็นรายบทไปดังที่ปรากฏในสารบัญ ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้หลักฐานชั้นต้นเป็นหลักคัดลिन

อนึ่ง ข้อความที่เป็นภาษาสันสกฤตเมื่อนำมาใช้อ้างอิงจะถ่ายถอดเป็นอักษรโรมันทั้งหมด เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ในการพิจารณาเปรียบเทียบเนื้อความ การตีความ และสำนวนภาษาในการแปลของวิทยานิพนธ์เล่มนี้กับต้นฉบับเดิมซึ่งเป็นภาษาสันสกฤต

ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย

เนื่องจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบพิธีราชาภิเษกในคติอินเดียและไทย ดังนั้นจึงให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมา ความสำคัญ และรายละเอียดของพิธีราชาภิเษกทั้งในคติอินเดียและไทย รวมทั้งความคล้ายคลึงและความแตกต่างของพิธีราชาภิเษกในประเทศทั้งสอง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความ

แตกต่างในทางขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม คติความคิดและความเชื่อของ
อินเดียและไทย นอกจากนี้แล้วยังทำให้เห็นถึงความสำคัญของพราหมณ์และพิธีทาง
ศาสนาพราหมณ์ซึ่งยังคงเป็นส่วนสำคัญของพิธีราชาภิเษกในคติไทย

ศูนย์วิทยพัธพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย